

Довгань О. О. – аспірант кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ, м. Київ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8121-7978>

Теоретичні засади професійної діяльності журналістів

*Метою статті є аналіз законодавчої та довідкової бази України щодо процесу формування різноманіття поняття професійної діяльності журналістів. **Методологія.** Методологічною основою дослідження є історичний підхід до теоретико-лінгвістичного аналізу поняття професійної діяльності журналістів. Автор використовує низку методів формальної логіки, а саме: аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, абстрагування. **Наукова новизна** статті полягає у визначенні проблематики теоретичних засад професійної діяльності журналістів: різноманіття законів, підзаконних актів і довідкового матеріалу, де визначено поняття «журналіст» і його професійної діяльності. Схарактеризовано значну кількість спеціальних законів стосовно професійної діяльності журналістів і різних галузей ЗМІ загалом. Зауважено, що сучасне українське суспільство потребує зміни єдиного підходу до трактування предмета професійної діяльності журналістів. **Висновки.** Значною є множинність визначень поняття професійної діяльності журналіста, компетенції, прав, обов'язків, наявності й відсутності належності його до відповідної установи. На підставі аналізу чинного законодавства України виявлено різноманіття визначень поняття професійної діяльності журналіста у вузькому та широкому значеннях. Усе це, зі свого боку, спричиняє певний дисонанс у суспільстві та в провідних науковців України відповідної сфери. Тому законодавчому органу задля уникнення розбіжностей у регулюванні суспільних відносин необхідно приділити більше уваги проблематиці широкого розгалуження визначення поняття професійної діяльності журналіста.*

Ключові слова: теоретичні засади; професійна діяльність журналістів; закон; поняття; ЗМІ.

Вступ

В Україні на законодавчому рівні закріплено велике різноманіття законів, підзаконних актів та наявного довідкового матеріалу, де визначено поняття «журналіст» та його професійна діяльність. Кожний законодавчий акт формує таке поняття в розрізі та у сфері тільки свого застосування. Це, зі свого боку, унеможлиблює формування єдиного підходу до розуміння предмету (або суті) професійної діяльності журналістів. Широке розгалуження визначень поняття «журналіст» не дає змоги чітко визначити сутність та природу походження терміну.

Актуальність проблематики щодо теоретичних засад професійної діяльності журналістів здавна привертала до себе увагу провідних науковців відповідної сфери. В Україні питання теорії професійної діяльності журналістів стало предметом досліджень таких науковців, як Д. Григораш (Hryhorash, 1974), В. Здоровага (Zdroveha, 2004), Н. Камінська (Kaminska, & Dovhan, 2019), В. Карпенко (Karpenko, 2002), В. Лизанчук (Lyzanchuk, & Kuznietsova, 1991), О. Кузнєцова (Lyzanchuk, & Kuznietsova, 1991), Л. Опришко, Б. Потятинник (Potiatynnyk, 2004), В. Прохоров (Prokhorov, 2001), Е. Прохоров, А. З. Москаленко, І. Михайлин (Mykhailyn, 2002), І. Крупський, О. Зернецька, А. Животко, В. Бебик (Bebyk, & Sydorenko, 1996) та ін.

Мета і завдання дослідження

Аналіз законодавчої та довідкової бази України стосовно процесу формування різноманіття поняття професійної діяльності журналістів.

Виклад основного матеріалу

На підставі Конституції України, Кримінального та Цивільного кодексів України законодавчий орган нашої держави, починаючи з 1992 р., прийняв достатню кількість спеціальних законів щодо професійної діяльності журналістів та різних галузей ЗМІ загалом. Серед них такі закони: «Про інформацію», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про телебачення і радіомовлення», «Про авторське право і суміжні права», «Про інформаційні агентства», «Про рекламу», «Про державну таємницю», «Про внесення змін і доповнень до положення законодавчих актів України, що стосуються захисту честі, гідності та ділової репутації громадян і організацій», «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про науково-технічну інформацію», «Про захист інформації в автоматизованих системах», «Про видавничу справу», «Про професійних творчих працівників та творчі спілки», «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України», «Про вибори народних депутатів» тощо.

Так, наприклад, у ст. 25 (журналіст редакції друкованого засобу масової інформації) Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» зазначено, що журналістом редакції друкованого засобу масової інформації є творчий працівник, який професійно збирає, одержує, створює та займається підготовкою інформації для

друкованого засобу масової інформації, а також діє на підставі трудових чи інших договірних відносин з його редакцією або займається такою діяльністю за її уповноваженням, що підтверджується редакційним посвідченням чи іншим документом, виданим йому редакцією цього друкованого засобу масової інформації. Професійна належність журналіста може підтверджуватися документом, виданим професійним об'єднанням журналістів. На особу, якій видано редакційне посвідчення чи інший документ, що підтверджує повноваження, надані їй редакцією друкованого засобу масової інформації, або її професійну належність, поширюються права й обов'язки, зазначені у статті 26 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» ("Zakon Ukrainy", 1992).

Згідно з чинним законодавством України, а саме статтю 21 Закону України «Про інформаційні агентства», журналіст інформаційного агентства – це творчий працівник, який збирає, одержує, створює та готує інформацію для інформаційного агентства й діє від його імені на підставі трудових чи інших договірних відносин з ним або за його уповноваженням. Належність журналіста до інформаційного агентства підтверджується службовим посвідченням цього агентства чи іншим документом, виданим йому цим агентством. Журналіст інформаційного агентства має права та виконує обов'язки, визначені чинним законодавством України про пресу, телебачення і радіомовлення ("Zakon Ukrainy", 1995).

У статті 1 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» зазначено, що журналіст – творчий працівник, який професійно збирає, одержує, створює та займається підготовкою інформації для засобів масової інформації, виконує редакційно-посадові службові обов'язки в засобах масової інформації (в штаті або на позаштатних посадах) відповідно до професійних назв посад (роботи) журналіста, які зазначаються в державному класифікаторі професій України ("Zakon Ukrainy", 1997).

У зазначених статтях Законів України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про інформаційні агентства» та «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», можна простежити як схожі, так і відмінні риси близьких за значенням понять професійної діяльності журналістів. Відмінність цих понять полягає лише в тому, що професійна діяльність журналістів окреслюється колом обов'язків визначених чинним законодавством України в тій чи іншій сфері діяльності.

На відміну від попередніх положень зазначених статей Законів України, стаття 29 Закону України «Про пресу та інші засоби масової інформації» визначає, що журналіст – це особа, яка займається збиранням, створенням,

редагуванням або підготовкою матеріалів для засобу масової інформації, зв'язана з ним трудовими чи іншими договірними відносинами або займається такою діяльністю за його уповноваженням ("Zakon SRSR", 1990). Законодавець у зазначених положеннях статті наділяє професійну діяльність журналіста повноваженнями редагування матеріалів для засобів масової інформації. Водночас позбавляє факту належності журналіста до відповідних установ відсутністю законодавчо закріпленого пункту в статті закону, яка б свідчила про видачу йому службового посвідчення.

Стаття 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» закріплює, що телерадіо-журналіст – штатний або позаштатний творчий працівник телерадіоорганізації, який професійно збирає, одержує, створює та готує інформацію для розповсюдження ("Zakon Ukrainy", 1993). Це вказує на більш вузьке розуміння поняття професійної діяльності журналіста в телерадіосфері законодавцем. Таким чином, це відрізняє вказану професійну діяльність від попередньо закріплених у вище зазначених Законах України та статтях.

Більш детально поняття професійної діяльності журналіста законодавчий орган України закріплює в примітці статті 345¹ (погроза або насильство щодо журналіста) Кримінального кодексу України. Професійною діяльністю журналіста відповідно до цієї статті та статей 171, 347¹, 348¹ зазначеного Кодексу слід вважати систематичну діяльність особи, пов'язану зі збиранням, одержанням, створенням, поширенням, зберіганням або іншим використанням інформації з метою її поширення на невизначене коло осіб через друковані засоби масової інформації, телерадіоорганізації, інформаційні агентства, мережу Інтернет. Статус журналіста або його належність до засобу масової інформації підтверджується редакційним або службовим посвідченням чи іншим документом, виданим засобом масової інформації, його редакцією або професійною чи творчою спільнотою журналістів ("Kryminalnyi kodeks", 2001). Можна дійти висновку, що в Кримінальному кодексі України вперше розглядаються повноваження в частині професійного збирання, одержання, створення та підготовки інформації, як систематична діяльність.

Тлумачний словник узагальнює поняття «журналіст» – це професійний літературний працівник газет, журналів, радіо та інших органів інформації та пропаганди, що говорить про широке розуміння цього слова ("Portal ukrainskoi movy").

Наукова новизна

Наукова новизна статті полягає у визначенні проблематики теоретичних засад професійної діяльності журналістів, вивченні великого різноманіття законів, підзаконних актів та

довідкового матеріалу, де визначено поняття «журналіст» та його професійна діяльність. Виявлено значну кількість спеціальних законів стосовно професійної діяльності журналістів та різних галузей ЗМІ загалом. Підкреслено, що сучасне українське суспільство вимагає зміни єдиного підходу до розуміння предмету професійної діяльності журналістів.

Висновки

Отже, підсумовуючи вище викладене, можна простежити множинність у визначеннях поняття професійної діяльності журналіста, компетенції, прав, обов'язків, наявності та відсутності його

належності до відповідної установи. Проаналізувавши чинне законодавство України, було виявлено велике різноманіття поняття професійної діяльності журналіста у вузькому та широкому розумінні цього слова. Усе це, зі свого боку, спричиняє певний дисонанс у суспільстві та в провідних науковців України відповідної сфери. Тому законодавчому органу України, задля уникнення розбіжностей у регулюванні суспільних відносин, необхідно приділити більше уваги проблематиці широкого розгалуження визначення поняття професійної діяльності журналіста.

REFERENCES

- Bebyk, V., & Sydorenko, O. (1996). *Zasoby masovoi informatsii poskomunistychnoi Ukrainy [The media of post-communist Ukraine]*. Kyiv [in Ukrainian].
- Berezenko, V.V. (2019). Determinanty formuvannya hromadianskoi svidomosti vybortsiv [Determinants of the formation of voters' civic consciousness]. *Yurydychna psykholohiia, Legal psychology*, 2(25). doi: <https://doi.org/10.33270/03192502.23> [in Ukrainian].
- Bondarchuk, A.S. (2018). Metodolohichni zasady doslidzhennia kryminalnoi vidpovidalnosti za pohrozu abo nasylstvo shchodo zhurnalista [Methodological background for investigating criminal liability for threat or violence against a journalist]. *Yurydychni chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav, Law Journal of the National Academy of Internal Affairs*, 2(16), 116-123. Retrieved from <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/13725/1/11.pdf> [in Ukrainian].
- Hryhorash, D. (1974). *Zhurnalistyka u terminakh i vyrazakh [Journalism in terms and expressions]*. Lviv: Vyscha shk. [in Ukrainian].
- Kaminska, N.M., & Dovhan, O.O. (2019). Svoboda, bezpeka i zakhyst profesiinoi zhurnalistskoi diialnosti [Freedom, security and protection of professional journalistic activity]. *Problemy normotvorennia, realizatsii ta tlumachennia norm prava u svitli zahalnovyznanoho pryntsyphu verkhovenstva prava, Problems of rulemaking, implementation and interpretation of law in the light of the generally recognized principle of the rule of law: Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference (144-146)*. I.D. Shutak (Eds.). Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].
- Karpenko, V. (2002). *Zhurnalistyka: osnovy profesiinoi komunikatsii [Journalism: the basics of professional communication]*. Kyiv: Nora-print [in Ukrainian].
- Konstytutsiia Ukrainy: stanom na 1 veres. 2016 r.: vidpovidaie ofits. Tekstu [Constitution of Ukraine: as of September 1, 2016: Officer in charge. Text]*. Xarkiv: Pravo [in Ukrainian].
- Kryminalnyi kodeks Ukrainy: vid 5 kvit. 2001 r. No. 2341-III [Criminal codex of Ukraine from April 5, 2001, No. 2341-III]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 25-26 [in Ukrainian].
- Longhi, R., & Caetano, K. *Experience-value in the context of experiential journalism*. Retrieved from http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1982-25532019000300082&tng=pt.
- Lyzanchuk, V., & Kuznietsova, O. (1991). *Metody zbyrannia i fiksatsii informatsii u zhurnalistytsi [Methods of collecting and recording information in journalism]*. Kyiv [in Ukrainian].
- Makliuen, M. (2003). *Galaktika Gutenberga [Gutenberg Galaxy]*. Kiev: Nika-tsentr [in Russian].
- Moskalenko, A.Z. (2002). *Teoriia zhurnalistyky [Journalism theory]*. Kyiv: Eksab [in Ukrainian].
- Moura, M., & Maria, D. *Engaged Journalism*. Retrieved from <https://refubium.fu-berlin.de/bitstream/handle/fub188/26267/Thesis%20for%20Refubium.pdf?sequence=3&isAllowed=y>.
- Mykhailyn, I. (2002). *Osnovy zhurnalistyky [Fundamentals of Journalism]*. Kyiv: TsUL [in Ukrainian].
- Portal ukrainskoi movy ta kultury [Ukrainian language and culture portal]. *Sait "Tlumachnyi slovnyk", Site "Explanatory dictionary"*. Retrieved from <https://www.slovyk.ua/index.php?s1=1&s2=0> [in Ukrainian].
- Potiatynnyk, B. (2004). *Media: kliuchi do rozuminnia [Media: keys to understanding]*. Lviv: PAYIS [in Ukrainian].
- Prokhorov, V. (2001). *Vvedenie v teoriuu zhurnalistyky [Introduction to Journalism Theory]*. Moscow: RIP-kholding [in Russian].
- Rosen, L. (2018). Reconciling Anthropology and Law. *Journal of Legal Anthropology*, 2(2), 105-108. doi: <https://doi.org/10.3167/jla.2018.020211>.
- Voronkova, V.H., Kapitanenko, N.P., & Nikitenko, V.O. (2019). Pravovi zasady zakhystu intelektualnoi vlasnosti u tsyfrovomu suspilstvi [Legal framework for the protection of intellectual property in the digital society]. *ScienceRise: Juridical Science*, 4(10), 32-37. doi: <https://doi.org/10.15587/2523-4153.2019.188163> [in Ukrainian].
- Vusik, A.L. (2019). Sposoby vyraznennia strategiy kommunikativnogo sabotazna [Ways to Express Communicative Sabotage Strategies]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnogo universytetu imeni V.I. Vernadskoho, Notes of the Taurida V.I. Vernadsky National University*, 30(69), 3, 2. doi: <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2019.3-2/01> [in Russian].

- Weber, W., Engebretsen, M., & Kennedy, H. *Data stories. Rethinking journalistic storytelling in the context of data journalism*. Retrieved from <https://www.hope.uzh.ch/scoms/article/view/j.scoms.2018.01.013/998>.
- Zakon SRSR "Pro presu ta inshi zasoby masovoi informatsii": vid 1 serp. 1990 r. No. v1552400-90 [Law of USSR "On the press and other media" from August 1, 1990, No. v1552400-90]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1552400-90> [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro derzhavnu pidtrymku zasobiv masovoi informatsii ta sotsialnyi zakhyst zhurnalistiv": vid 23 veres. 1997 r. No. 540/97-VR [Law of Ukraine "About state support of mass media and social protection of journalists" from September 23, 1997, No. 540/97-VR]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80/ed20190101> [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro informatsiini ahentstva": vid 28 liut. 1995 r. No. 74/95-VR [Law of Ukraine "About news agencies" from February 28, 1995, No. 74/95-VR]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-%D0%B2%D1%80/ed20190716> [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro telebachennia i radiomovlennia": vid 21 hrud. 1993 r. No. 3759-XII [Law of Ukraine "About television and radio" from December 21, 1993, No. 3759-XII]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12/ed20191130> [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro drukovani zasoby masovoi informatsii (presy) v Ukraini": vid 16 lystop. 1992 r. No. 2782-XII [Law of Ukraine "On the Print Media in Ukraine" from November 16, 1992, No. 2782-XII]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12> [in Ukrainian].
- Zdoroveha, V. (2004). *Teoriia i metodyka zhurnalistyckoi tvorchosti [Theory and methodology of journalistic creativity]*. Lviv: PAiYS [in Ukrainian].
- Zernetska, O. (1993). *Novi zasoby masovoi komunikatsii (sotsiokulturnyi aspekt) [New means of mass communication (socio-cultural aspect)]*. Kyiv: Nauk. dumka [in Ukrainian].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Бєбик В., Сидоренко О. Засоби масової інформації покомуністичної України. Київ, 1996. 124 с.
- Бєрезенко В. В. Детермінанти формування громадянської свідомості виборців. *Юридична психологія*. 2019. № 2. Т. 25. doi: <https://doi.org/10.33270/03192502.23>.
- Бондарчук А. С. Методологічні засади дослідження кримінальної відповідальності за погрозу або насильство щодо журналіста. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 2 (16). С. 116–123. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/13725/1>.
- Григораш Д. Журналістика у термінах і виразах. Львів : Вища шк., 1974. 296 с.
- Камінська Н. М., Довгань О. О. Свобода, безпека і захист професійної журналістської діяльності. *Проблеми нормотворення, реалізації та тлумачення норм права у світлі загально визнаного принципу верховенства права* : тези доп. та повідомл. учасників IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 3–4 жовт. 2019 р.) / за заг. ред. І. Д. Шутака. Івано-Франківськ, 2019. С. 144–146.
- Карпенко В. Журналістика: основи професійної комунікації : навч. посіб. Київ : Нора-прінт, 2002. 348 с.
- Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. : відповідає офіц. тексту. Харків : Право, 2016. 82 с.
- Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26.
- Longhi R., Caetano K. Experience-value in the context of experiential journalism. URL: http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1982-25532019000300082&tlng=pt.
- Лизанчук В., Кузнецова О. Методи збирання і фіксації інформації у журналістиці : навч. посіб. Київ, 1991. 200 с.
- Маклюєн М. Галактика Гутенберга. Київ : Ника-центр, 2003. 200 с.
- Москаленко А. З. Теорія журналістики : навч. посіб. Київ : Ексаб, 2002. 334 с.
- Moura M., Maria D. Engaged Journalism. URL: <https://refubium.fu-berlin.de/bitstream/handle/fub188/26267/Thesis%20for%20Refubium.pdf?sequence=3&isAllowed=y>.
- Михайлин І. Основи журналістики : підручник. Київ : ЦУЛ, 2002. 284 с.
- Портал української мови та культури. *Тлумачний словник* : [сайт]. URL: <https://www.slovnyk.ua/index.php?s1=1&s2=0>.
- Потятинник Б. Медіа: ключі до розуміння. Львів : ПАІС, 2004. 312 с.
- Прохоров В. Введение в теорию журналистики : учеб. пособие. М. : РИП-холдинг, 2001. 322 с.
- Rosen L. Reconciling Anthropology and Law. *Journal of Legal Anthropology*. 2018. Vol. 2. Issue 2. P. 105–108. doi: <https://doi.org/10.3167/jla.2018.020211>.
- Воронкова В. Г., Капітаненко Н. П., Нікітенко В. О. Правові засади захисту інтелектуальної власності у цифровому суспільстві. *ScienceRise: Juridical Science*. 2019. № 4 (10) С. 32–37. doi: <https://doi.org/10.15587/2523-4153.2019.188163>.
- Вусик А. Л. Способи вираження стратегій комунікативного саботажа. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2019. Т. 30 (69). № 3. С. 2. (Серія «Філологія. Соціальні комунікації»). doi <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2019.3-2/01>.
- Weber W., Engebretsen M., Kennedy H. *Data stories. Rethinking journalistic storytelling in the context of data journalism*. URL: <https://www.hope.uzh.ch/scoms/article/view/j.scoms.2018.01.013/998>.
- Про пресу та інші засоби масової інформації: Закон CPCP від 1 серп. 1990 р. № v1552400-90. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1552400-90>.
- Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів : Закон України від 23 верес. 1997 р. № 540/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80/ed20190101>.

- Про інформаційні агентства : Закон України від 28 лют. 1995 р. № 74/95-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-%D0%B2%D1%80/ed20190716>.
- Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21 груд. 1993 р. № 3759-XII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12/ed20191130>.
- Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закону України від 16 листоп. 1992 р. № 2782-XII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12>.
- Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. Львів : ПАІС, 2004. 268 с.
- Зернецька О. Нові засоби масової комунікації (соціокультурний аспект). Київ : Наук. думка, 1993. 131 с.

Стаття надійшла до редколегії 30.01.2019

Dovhan O. – Postgraduate Student of the Department of Constitutional Law and Human Rights of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8121-7978>

Theoretical Principles of Journalists Professional Activity

*The **purpose** of the article is to analyze the legislative and reference base of Ukraine, concerning the process of forming the diversity of the concept of professional activity of journalists. **Methodology.** The methodological basis of the study is a historical approach to the theoretical and linguistic analysis of the concept of professional activity of journalists. The author also used a number of methods of formal logic, namely: analysis, synthesis, induction, deduction, analogy, abstraction. The **scientific novelty** of the article lies in the issue of theoretical foundations of journalists' professional activity. In a wide variety of laws, regulations and background material defining the concept of a journalist and their professional activities. A significant number of special laws on the professional activity of journalists and various media in general has been identified. It is emphasized that modern Ukrainian society requires a change in the unified approach to understanding the subject of professional activity of journalists. **Conclusions.** Summarizing the above, one can trace the great multiplicity of definitions of the journalist's professional activity, competence, rights, duties, presence and absence of affiliation with the corresponding institution. While analyzing the current legislation of Ukraine, a wide variety of concepts of professional activity of a journalist in a narrow and broad sense of the word has been revealed. All this, in turn, causes a certain dissonance among the societies and leading scientists of Ukraine of the respective sphere. Therefore, in order to avoid differences in the regulation of public relations, the Ukrainian legislature should pay more attention to the issue of broadly defining the concept of the journalist's professional activity.*

Keywords: theoretical foundations; professional activity of journalists; law; concepts; media.